

*”månd ädlare att rätta lagen efter verkligheten
än att förvränga verkligheten efter lagen”*

REMISSUTLÅTANDE
(per 2005-02-11)

från
Nils-Axel Mörner
föreståndare för
Paleogeofysik & Geodynamik
vid
Stockholms Universitet

över
Statens strålskyddsinstituts allmänna råd
om tillämpning av föreskrifterna
om skydd av människors hälsa och miljö
vid slutligt ommhäändertagande
av använt kärnbränsle och kärnavfall
(SSI FS 1998:1)
daterad 2004-12-08

Till 1 §:

SSI skriver:

"...i syfte att utveckla, förlägga, konstruera, uppföra, driva och försluta ett geologiskt slutförvar"

Denna skrivning förutsätter att det blott och bart rör sig om ett slutförvar av KBS-3 typ

Mina synpunkter:

Allt tal om "slutförvar" bör utgå.

Inte ens SKB använder det ordet, man talar om djupförvar och en återtagbarhet (1).

På utomordentligt goda grunder, synes ett DRD-förvar överlägset ett KBS-förvar.

Jag hänvisar här till Referens 1, 2, 3, 4. Vår bedömning fick nyligen ett viktigt och tungt stöd i den analys som gjorts av forskare vid MIT (5).

Det är en nationell skandal att DRD-konceptet förvägrats den detaljutredning vi begärt, och en expressutredning framstår som ett självklart krav i detta läge (se vidare 1).

Till 4, 8 och 9 §§:

SSI skriver:

A: "föreskrifterna kräver en optimering"

B: "hänsyn ska tas till bästa möjliga teknik"

Mina synpunkter:

A: Utmärkt med en optimering. Men hur går det till "de facto". Som det hittills varit, har man syniskt sållat bort obekväma fakta bara för att bereda vägen för KBS-konceptet. Det kan man inte kalla "optimering". Frågan är ingående diskuterad i Referens (1).

B: Om man verkligen skulle följa denna uppmaning så skulle – det hävdar jag bestämt – SKB/KBS-metoden slås ut av DRD-metoden (se vidare 1, men också 2–5).

Till 5 §:

SSI skriver:

om "scenarier", "olika tänkbara förlopp", "antaganden om klimattutvecklingen", "känslighetsanalyser och expertbedömningar",

samt att "huvudregeln bör vara att pessimistiskt ange sannorligheten"

Mina synpunkter:

Allt det här pratet kan bara bli meningsfullt om man använder all tillbuds stående information och då speciellt den som innebär annan information än den som utnyttjats av SKB – inte för att den är bättre, utan bara för att det är den information som passar med de slutsatser man önskar få fram.

I mitt senaste remissutlåtande över FUD-program 2004 går jag igenom dessa frågor (1).

SKB's (och La Point's et al.) behandling av seismiska data över en 100,000 års period saknar ju varje form av realism eftersom det inte tar med vår paleoseismiska databas.

Vad man hänger sig till är ren desinformation. Och, vad värre är, man gör det medvetet och trots att felet blivit påtalat. Samma elände gäller de s.k. "säkerhetsavstånden" (se 1).

Vad är det för mening med "out-put data", om "in-put data" tillåts vara så urusla.

Detta är synnerligen allvarligt och måste omgående åtgärdas om de säkerhetsarbete man säger sig vilja lägga ner skall få någon annan betydelse än "ett spel för gallerierna".

Till 10-12 §:

Vad SSI skriver om "tidsperioder" är uteslutande med tanke på ett KBS-3 förvar.

Mina synpunkter:

Glöm inte alternativen. Ett DRD-förvar har helt andra aspekter. Låt oss penetrera dessa.

Slutsatser:

- (1) Ut med allt tal om ”slutförvar” – ersätt ordet med ”förvar”.
- (2) Öppna för andra alternativ. Verka för att DRD-konceptet expressutreds.
- (3) Ta med kritiska och obekväma data i underlaget.
- (4) En kolossal informations mängd (1-4) ger KBS-3 konceptet underkänt
- (5) Den informationsmängden måste in i bedömningar och ”in-put data”
- (6) Konsultera referenserna 1-5. (Ref. 3 kan beställas från författaren)

Referenser

- (1) Mörner, N.-A., 2005. Remissutlåtande över FUD-program 2004. 19 pp.
- (4) Cronhjort, B. & Mörner, N.-A., 2004. A question of dry vs wet. The case for Dry Rock Disposal of nuclear waste. *Radwaste Solutions*, May/June, p. 44-47.
- (5) Mörner, N.-A., 2003. *Paleoseismicity of Sweden – a novel paradigm*. A contribution to INQUA from its Sub-commission of Plaeoseismology, Reno 2003, ISBN-91-631-4072-1, 230 pp, hard cover, colour print.
- (6) Mörner, N.-A., 2001. In absurdum: long-term predictions and nuclear waste handling. *Engeneering Geology*, 61, 74-82.
- (7) Wald, M.L., 2004. A new vision for nuclear waste. *MITs Magazine of Innovation Technology Review*, December 2004, p. 38-44.

Stockholm, P&G-enheten, 2005-02-11

Nils-Axel Mörner

Föreståndare för P&G-enheten